

Nazwa kierunku studiów	Behawiorystyka zwierząt
Nazwa modułu, także nazwa w języku angielskim	Metody oceny zachowania się zwierząt, Assessment methods of animal behaviour
Język wykładowy	Polski
Rodzaj modułu	obowiązkowy
Poziom studiów	pierwszego stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	5
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	4 (1,36/2,64)
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za moduł	Dr hab. Jarosław Kamieniak
Jednostka oferująca moduł	Katedra Etologii Zwierząt i Łowiectwa
Cel modułu	Zapoznanie z różnymi grupami metod badawczych wykorzystywanych do oceny zachowania zwierząt w warunkach terenowych i laboratoryjnych, z ukazaniem ich specyfiki, możliwości stosowania w określonych przypadkach oraz zalet i wad wpływających na wiarygodność uzyskiwanych wyników.
Efekty uczenia się dla modułu to opis zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które student osiągnie po zrealizowaniu zajęć.	Wiedza:
	W1. Zna i rozumie fakty/pojęcia wyjaśniające złożone zależności z zakresu budowy i funkcjonowania organizmu na poziomie anatomii, fizjologii i psychologii oraz zjawisk dotyczących procesów biochemicznych zachodzących w organizmach żywych. BZ1 W01
	W2. Zna i rozumie techniki dotyczące oceny behawioru zwierząt oraz czynników wpływających na behavior. BZ1 W05
	Umiejętności:
	U1. Potrafi korzystać z wiedzy w pracy zawodowej oraz komunikować się z otoczeniem na poziomie werbalnym, pisemnym i graficznym. BZ1 U01
	U2. Potrafi planować doświadczenia zgodne ze studiowanym kierunkiem studiów, interpretować wyniki badań oraz formułować na ich podstawie właściwe wnioski, wyszukiwać, zrozumieć, przeanalizować oraz wykorzystać potrzebne informacje pochodzące z różnych źródeł. BZ1 U04
	U3. Potrafi identyfikować zjawiska i właściwie oceniać ich wpływ na organizm zwierząt. BZ1 U06
	Kompetencje społeczne:
K1. Jest gotów do stałego uczenia się i systematycznej aktualizacji wiedzy, krytycznej oceny posiadanej wiedzy uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu	

	<p>problemów poznawczych i praktycznych. BZ1 K01</p> <p>K2. Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego inicjowania działania na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy. BZ1 K02</p>
Wymagania wstępne i dodatkowe	-
Treści programowe modułu	<p>Moduł obejmuje zagadnienia dotyczące szczegółowej charakterystyki różnych metod stosowanych w ocenie behawioralnej zwierząt laboratoryjnych, użytkowych oraz żyjących na wolności. W ramach realizowanej tematyki omówione będą najczęściej stosowane w praktyce rodzaje testów pozwalających na szacowanie jakości wrodzonych i nabytych cech zachowania się zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem pobudliwości nerwowej i szeroko pojętej reaktywności behawioralnej, reakcji w sytuacji stresowej, podczas kontaktu z nowym nie znanym bodźcem, testy oceniające interakcje socjalne, poziom agresji, zdolności uczenia się i zapamiętywania. Omówiona zostanie możliwość wykorzystania do oceny zachowania różnych wskaźników fizjologicznych, biochemicznych itp., celem uzyskania jak najbardziej miarodajnych wyników oceny zachowania się zwierząt w różnych warunkach środowiskowych.</p>
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Boguszewski P.: Komputerowa rejestracja, analiza i modelowanie zachowania zwierząt w naukach biomedycznych. Konferencja „Naukowe metody w neurobiologii”, Warszawa, 2004. 2. Budzyńska M., Kamieniak J., Marko D.: Praktyczne znaczenie oceny behawioru w aspekcie dobrostanu i produktywności bydła. Medycyna Weterynaryjna, 2019 3. Clive D. L. Wynne, Monique A. R. Udell: Tajemnice umysłów zwierząt. Ewolucja, zachowanie i procesy poznawcze. COAPE Polska, 2015 4. Godzińska A.: Etologiczna analiza zachowania i jego uwarunkowań przyczynowych. Kosmos, 46, 2, 181-192, 1997 5. Sadowski B.: Biologiczne mechanizmy zachowania się ludzi i zwierząt. PWN, Warszawa, 2001. 6. Shaughnessy J.J., Zechmeister E. B., Zechmeister J. S.: Metody badawcze w psychologii. GWP, Gdańsk 2002. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nowicki B., Zwolińska-Bartczak I. – Zachowanie się zwierząt gospodarskich, PWRiL 1983. 2. Nowicki J., Klocek C. - Obserwacje zachowania zwierząt gospodarskich – kilka uwag praktycznych. Przegląd Hodowlany 7, 26-29, 2009. 3. Sikorska, J.: Zastosowanie fotopułapek w

	<p>badaniach behawioralnych. W: M. Trojan, M. Gut (red.), Nowe technologie i metody w psychologii (s. 179–199). Warszawa, 2020.</p>
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	wykład, prezentacja multimedialna, dyskusja, wykonanie projektu/prezentacji
Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	<p>praca pisemna, sprawdzian testowy, ocena prezentacji/zadania projektowego, ocena wystąpienia.</p> <p><u>SPOSOBY WERYFIKACJI:</u></p> <p><i>W1 – dwa sprawdziany pisemne w formie pytań otwartych (definicje do wyjaśnienia), egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru.</i></p> <p><i>W2 – dwa sprawdziany pisemne w formie pytań otwartych (definicje do wyjaśnienia), egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru.</i></p> <p><i>U1 – ocena prezentacji/zadania projektowego, ocena sprawdzianów.</i></p> <p><i>U2 – ocena prezentacji/zadania projektowego, ocena sprawdzianów.</i></p> <p><i>U3 – ocena prezentacji/zadania projektowego, ocena sprawdzianów.</i></p> <p><i>K1 – udział w dyskusji, wspólne dążenie do weryfikacji postawionych tez.</i></p> <p><i>K2 – udział w dyskusji, wspólne dążenie do weryfikacji postawionych tez.</i></p> <p><i>Szczegółowe kryteria przy ocenie zaliczenia i prac kontrolnych</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy, umiejętności lub kompetencji, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu częściowym – jego części), – student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy, umiejętności lub kompetencji, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), – student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy, umiejętności lub kompetencji, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), – student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy, umiejętności lub kompetencji, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), – student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy, umiejętności lub kompetencji, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części).
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową	Na ocenę końcową ma wpływ średnia ocena z ćwiczeń (50%) i ocena z egzaminu (50%). Warunki te są

	<i>przedstawiane studentom i konsultowane z nimi na pierwszym wykładzie.</i>
Bilans punktów ECTS	<p>Formy zajęć: wykład, ćwiczenia, konsultacje, przygotowanie do zajęć, przygotowanie prezentacji/projektów, studiowanie literatury, zaliczenie</p> <p>Kontaktowe</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykład (15 godz./0,6 ECTS), - ćwiczenia (15 godz./0,6 ECTS), - konsultacje (2 godz./0,08 ECTS), - zaliczenie (2 godz./0,08 ECTS). <p>Łącznie – 34 godz./1,36 ECTS</p> <p>Niekontaktowe</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie do zajęć (20 godz./0,8 ECTS), – studiowanie literatury (20 godz./0,8 ECTS), – przygotowanie prezentacji/projektu (14 godz./0,56 ECTS) – przygotowanie do zaliczenia (12 godz./0,48 ECTS), <p>Łącznie 66 godz./2,64 ECTS</p>
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	<i>udział w wykładach – 15 godz.; w ćwiczeniach – 15 godz.; konsultacjach – 2 godz.; zaliczenie – 2 godz.</i>
Odniesienie modułowych efektów uczenia się do kierunkowych efektów uczenia się	<p>Kod efektu modułowego – kod efektu kierunkowego</p> <p>W1 – K_W01</p> <p>W2 – K_W05</p> <p>U1 – K_U01</p> <p>U2 – K_U04</p> <p>U3 – K_U06</p> <p>K1 – K_K01</p> <p>K2 – K_K02</p>